

ВІДГУК
на освітню програму «Право»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
галузі знань 08 «Право»

На сьогодні у зв'язку зі збройною агресією російської федерації, яка триває з 2014 року та увійшла в активну фазу з 24 лютого 2022 року, гостро постало питання збереження людського капіталу з огляду на подальше відновлення та деокупацію Луганської області. Зазначимо, що ця тенденція простежувалася протягом останніх восьми років, що мало відображення у Стратегії розвитку Луганської області до 2020 року та відповідно Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки. У цьому питанні основний потенціал вбачається саме у закладах вищої освіти, оскільки основними їх завданнями є не лише провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями; забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності; створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів; збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства, але створення умов та зв'язків із громадами, створення та популяризація концепції соціально відповідального університету.

Рецензована освітня програма є актуальною, спрямованою на навчання через дослідження та навчання задля дослідження, що реалізується через практичне керівництво, підтримку та консультування з боку викладачів, керівників та освітнього середовища, на підготовку висококваліфікованих науковців у сфері правової науки та практики, з новими поглядами та способом мислення щодо адаптації національного законодавства до європейського та до вимог сталого розвитку, здатних проводити наукові

дослідження, спрямовані на економічне самопосилення держави та протистояння загрозам національного та економічного суверенітету України. У процесі успішної реалізації освітньої програми здобувачами вищої освіти будуть засвоєні такі вміння та навички, як здатність генерувати нові ідеї та визначати шляхи для їх реалізації у галузі освіти, науки та професійної діяльності, розробляти оптимальні стратегії своєї діяльності; навички застосовувати професійні та особистісні якості для забезпечення конкурентоспроможності української освіти та науки у світовому освітньому та науковому просторі; здатність збирати, опрацьовувати та критично використовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти України, доктринальні джерела та рекомендації належних правозастосовчих (законодавчих, судових, правоохоронних тощо) практик у галузі юридичної освіти та науки; вміння формулювання наукової проблеми, робочих гіпотез досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики тощо.

Варто відзначити наявність блоку, який відповідає за комунікаційну складову, що включає здобуття мовних компетентностей для реалізації можливості представлення результатів наукових досягнень іноземною мовою. Серед позитивних моментів також можна відзначити наявність курсів, які дозволяють забезпечити відповідність програмних результатів навчання запитам різноманітних практичних структур як потенційних роботодавців, а саме: «Адаптація національного законодавства до вимог сталого розвитку», «Законодавство України в контексті євроінтеграції» тощо.

Необхідно зазначити, що усвідомлюючи важливість об'єднання зусиль щодо створення умов, спрямованих на комплексну підготовку кадрів, організацію та проведення наукових досліджень, науково-методичних робіт у сфері практичної юриспруденції, організацію проектної та методичної роботи представники Донецького державного університету внутрішніх справ та Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

систематично (особисто та онлайн) беруть участь у круглих столах, спільних тренінгах, семінарах та інших освітніх заходах, науково-практичних конференціях тощо.

Варто зазначити, що науковці, які пройдуть успішне навчання освітньо-науковою програмою, зможуть, ґрунтуючись на результати власних теоретичних досліджень, впливати на якісне перетворення сучасного українського права, та є людським потенціалом для забезпечення конкурентоспроможності України у світлі сталого розвитку суспільства і держави та адаптації до європейських стандартів.

Водночас хотілося б звернути увагу на такі питання. Наразі ЄС має потужну освітню систему, стабільність якої забезпечується низкою чинних нормативно-правових документів, серед яких основними, є звіт «Ключові компетентності для навчання протягом життя. Європейська довідкова система», Римське міністерське комюніке щодо розвитку вищої освіти до 2030 року (2020), що закріплює зобов'язання держав-учасниць підтримувати заклади вищої освіти у використанні цифрових технологій для навчання, викладання й оцінювання, академічного спілкування та досліджень, а також інвестувати в розвиток цифрових навичок і компетентностей для всіх, та Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки, що одну з цілей містить впровадження інноваційних технологій і дистанційного навчання у вищій освіті та зокрема диджиталізацію усіх процесів у системі вищої освіти.

У зазначених вище документах однією з важливих компетентностей визнана цифрова компетентність, під якою розуміється критичне і відповідальне використання та взаємодія з цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності (роботи) та участі у житті суспільства, що включає цифрову та інформаційну грамотність, комунікацію та співпрацю, створення цифрового контенту, кібербезпеку тощо. З огляду на вищевикладене вважаємо, що формування у майбутніх правників розуміння принципів, механізмів та логіки цифрових технологій, правових та етичних

принципів, пов'язаних із використанням цифрових технологій, вміння використовувати цифрові технології для підтримки творчості, активного громадянства та соціальної інтеграції, доступу та захисту інформації тощо є важливим, нагальним та потребує впровадження окремої компоненти, спрямованої на розвиток вищевизначених навичок та умінь.

Зважаючи на вищевикладене, зазначимо, що рецензована освітня програма третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право» має необхідні структурні та змістовні складові, має самостійний, творчий характер, є завершеною та містить сучасні вимоги до рівня підготовки випускників-правників зазначеного освітнього рівня.

Рецензент

Доктор юридичних наук, професор,
перший проректор Донецького
державного університету внутрішніх справ

Єгор НАЗИМКО